

A vadásztársaságok, mint egyesületek szabályozása

az új Ptk. rendszerének tükrében

Dr. Kiss István

Szabályozásának jogszabályi háttere

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló **2011. évi CLXXV.** törvény.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és azzal összefüggő eljárási szabályokról szóló **2011. évi CLXXXI.** törvény.

Az Ptk. egyesületekre vonatkozó rendelkezése (a **Ptk.3:63-3:87**)

Az új Ptk. jogi személyekre vonatkozó általános rendelkezései (**Ptk.3:1-3:48**)

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló **2013. évi CLXXVII.** törvény (Ptké.)

Egyesület

Jogi személy, amely **nyilvántartásba vétellel** jön létre.

Az egyesület saját névvel, székhellyel, tagjaitól elkülönített vagyonnal, valamint ügyvezetését és képviseletét ellátó szervezettel **kell rendelkezni**.

Az egyesület kötelezettségeiért **saját vagyonával köteles helytállni**, tagjai a jogi személy tartozásaiért nem felelnek.

Létesítésének szabadsága

Az egyesület létrehozásáról a személyek alapító okiratban vagy alapszabályban rendelkezhetnek.

A jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.

Nem lehet eltérni, ha az eltérést a törvény tiltja. Az eltérést az egyesület hitelezőinek, munkavállalóinak vagy tagok kisebbségi jogait nyilvánvalóan sérti.

Alapszabály értelmezése

Mindig az egyesület céljának
figyelembevételével kell értelmezni.

Egyesületi tag jogállása

Egyesület tagjait egyenlő jogok illetik meg, egyenlő kötelezettségek terhelik.

Kivéve: ha az alapszabály különleges jogállású tagságot határoz meg.

A tag jogait **személyesen** gyakorolhatja.

Kivéve: ha az alapszabály lehetővé teszi a képviselőn keresztül történő gyakorlását.

A tagsági jogok **forgalomképtelenek**, nem örökölhetők.

A tagok a tagdíj megfizetésén túl az egyesület tartozásaiért **saját vagyonukkal nem** felelnek.

Tag **kötelezettsége** az **alapszabályban** meghatározott tagi kötelezettség teljesítésére, Magatartása **nem veszélyeztetheti** az egyesület céljának megvalósítását.

Alapszabály rendelkezhet a **különleges jogállású** tagságról, e jogállás tartalmát meg kell határozni

Pártoló tagság esetén az ilyen tag az egyesület tevékenységében csak vagyoni hozzájárulással vesz részt

Tiszteletbeli tagságra a tagot az egyesület tagjai választják meg

Pártoló tiszteletbeli tag az egyesület szerveinek ülésén tanácskozási joggal vehet részt, vezető tisztségviselővé nem választható

Lehetőség, hogy egyesület szervének és döntéshozatali szervének ülése személyes részvétel helyett elektronikus hírközlő eszközök igénybevételével is lefolytatható

Létesítő okiratban kell meghatározni az elektronikus hírközlő eszközöket,

Az alkalmazásának a feltételeit, a tagok azonosításának és a szavazásra vonatkozó rendelkezéseit is

Tagsági viszony keletkezik:

alapításkor, az egyesület nyilvántartásba vételével,

az alapítást követően a belépési kérelemnek a közgyűlés általi elfogadásával

A tagok személyére vonatkozó adatok nem nyilvánosak.

Tagsági viszony megszűnése:

kilépés,

tagsági jogviszony egyesület általi felmondásával,

tag kizárásával,

tag halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével

Egyesületi tag jogállása

A tag tagsági jogviszonyát az egyesület képviselőjéhez intézett **írásbeli nyilatkozattal bármikor indokolás nélkül** megszüntetheti. A felmondásról az egyesület **közgyűlése dönt és 30 napos határidővel** mondhatja fel.

Kizárás: Tagnak a jogszabályt az egyesület jogszabályát, vagy a közgyűlés határozatát súlyosan vagy ismételten sértő magatartása esetén a közgyűlés bármely egyesületi tag vagy egyesületi szerv kezdeményezésére taggal szemben kizárási eljárást folytathat le, ha az alapszabály a tisztességes eljárást biztosító szabályokat meghatározta.

A kizárást kimondó határozatot **írásba kell foglalni, indokolással kell ellátni**, az indokolásnak tartalmazni kell a **kizárás alapjául szolgáló tényeket, bizonyítékokat**, továbbá a **jogorvoslati** lehetőségről való **tájékoztatást**. A határozatot a **taggal közölni** kell.

Az alapszabály a kizáró határozat ellen fellebbezési lehetőséget biztosíthat, ebben az esetben az alapszabályban **rendelkezni kell a fellebbezési eljárásról**, és a **fellebbezést elbíráló** egyesületi **szervről**.

Létesítő okirat, alapszabály tartalmi kellékei

A létesítésre irányuló akarat kifejezésén túl meg kell határozni:

a jogi személy nevét, székhelyét,

célját, főtevékenységét,

a létesítő személy vagy személyek nevét, lakóhelyét, székhelyét.

egyesület részére teljesítendő vagyoni hozzájárulásokat, azok értékét

az első vezető tisztségviselőjét (Új Ptk.3.5.)

Speciális rendelkezések (új Ptk.3:71)

Az alapszabályban kötelező meghatározni:

tagok jogait, kötelezettségét, egyesület szerveit, azok hatáskörét,

tagokra, vezető tisztségviselőkre, felügyelő bizottsági tagokra vonatkozó kizáró és összeférhetetlenségi szabályokat, a jogszabályt, az alapszabályt vagy az egyesület határozatot sértő vagy az egyesület céljával összeegyezhetetlen tagi magatartás esetén alkalmazható jogkövetkezményeket, a taggal szembeni eljárás szabályait, vagy mindezeknek a mellőzését

a közgyűlés összehívásának, lebonyolításának, a közgyűlés helye meghatározásának, a közgyűlési meghívó tartalmának, napirendnek meghatározását, a közgyűlés tisztségviselőinek, levezető elnöknek, szavazatszámlálók megválasztásának, határozatképességnek a szabályait, a szavazásnak, a jegyzőkönyvvezetésnek, valamint a határozatok kihirdetéseinek szabályait

szavazati jog gyakorlásának feltételeit.

Jogi személy neve

A jogi személy nevének olyan mértékben kell **különbözni** a korábban nyilvántartásba vett jogi személy elnevezésétől, hogy azzal **ne legyen összetéveszthető**.

Ha több jogi személy kéri egyesületként a nyilvántartásba vételét, az azonos, vagy összetéveszthető név alatt a név viselésének joga azt illeti meg, aki a kérelmét **elsőként nyújtotta be**.

Utalni kell az egyesület **típusára** vagy **formájára**.

Székhely

Az egyesület **bejegyzett** irodája, ahol biztosítani kell részére a címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogszabályban meghatározott iratok elérhetőségét.

Egyesület létesítésének érvénytelensége

A létesítő okirat érvénytelenségére, az egyesület nyilvántartásba való bejegyzését elrendelő határozat jogerőre emelkedéséig a **szerződések érvénytelenségének szabályait kell alkalmazni.**

A bejegyzést követően a létesítő okirat érvénytelenségére nem lehet hivatkozni, a nyilvántartásból való törlés érdekében. Ha a létesítő okirat valamely rendelkezése jogszabályba ütközik, a törvényes működés biztosítására szolgáló eszközöket igénybe lehet venni.

Közgyűlés

Az egyesület legfőbb döntéshozó szerve.

A tag **jogosult részt venni** a közgyűlésen, **szavazati jogát gyakorolni.**

A közgyűlés rendjének megfelelően **felszólalni**, kérdéseket feltenni, javaslatokat, észrevételeket tenni.

Ülésezése **évente egy alkalommal**, ennél ritkább ülésezést előíró rendelkezés semmis.

A közgyűlés **nem nyilvános.**

Közgyűlés hatásköre

- Alapszabály módosítás,
- Megszűnésnek egyesület szétválásának elhatározása,
- Vezető tisztségviselő megválasztása, visszahívása, díjazásának megállapítása,
- Éves költségvetés, éves beszámoló elfogadása,
- Vezető tisztségviselő feletti munkáltatói jog gyakorlása
- Ha a tisztségviselő az egyesülettel munkaviszonyban áll olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet az egyesület saját tagjával, vezető tisztségviselőjével, felügyelőbizottság tagjával vagy ezek hozzátartozójával köt.
- Az egyesületi tagok, vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok stb. elleni kártérítési igények érvényesítéséről való döntés.

- Felügyelőbizottsági tagjainak megválasztása, visszahívása, díjazás megállapítása, könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása, díjazás megállapítása, végelszámoló kijelölése.
- Közgyűlési napirend kiegészítése: alapszabályban meg kell határozni azt az időtartamot, amikor a közgyűlési meghívó kézbesítésétől vagy közzétételétől számított időn belül a tagok és az egyesület szervei a közgyűlést összehívó szervtől vagy személytől napirend kiegészítését kérhetik, a kiegészítés indoklásával.

Határozathozatal

Lehet egyszerű, vagy ezt meghaladó szótöbbséget előíró határozatali szabályozás.

Az egyszerű szótöbbséggel, alacsonyabb határozathozatali arányt előíró rendelkezés semmis.

Alapszabály módosításához a jelenlévő tagok 3/4-es szótöbbséggel hozott határozata szükséges, valamint az egyesület céljának, módosításához az egyesület megszűnéséről szóló közgyűlési döntéshez is, de ekkor a szavazati joggal rendelkező tagokat kell figyelembe venni.

Egyesület vezető tisztségviselői

Az intéző bizottság vagy az elnökség tagjai

Ectv.2.§. 9. pont: vezető tisztségviselő a létesítő okiratban és a belső szabályzataiban vezető tisztségviselőként megjelölt vagy egyébként érdemi döntési jogkörrel rendelkező személy, valamint az a személy, aki a létesítő okirat felhatalmazása az egyesület döntéshozó szervének határozata, vagy szerződés alapján az egyesület képviselőjére, vagy pénzforgalmi számlája feletti rendelkezésre jogosult.

Elnöksége, Intézőbizottsága

Minimum három tagból,

határozatait a jelenlévők **egyszerű szótöbbségével** hozza.

5 évnél hosszabb vezetői megbízatás **nem lehet.**

Vezető tisztségviselőt a tagok közül kell választani, alapszabály felhatalmazása alapján a vezető tisztségviselők legfeljebb $1/3$ -a választható az egyesület tagjain kívüli személyekből.

Feladata:

a napi ügyek vitele,
beszámoló elkészítése, közgyűlés elé terjesztése,
költségvetés készítése, közgyűlés elé terjesztése,
egyesületi vagyon kezelése, felhasználása,
választások előkészítése,
közgyűlés összehívása,
tagságnyilvántartás,
egyesület határozatainak, szervezet okiratainak és
egyéb könyveinek vezetése,
okiratok őrzése

Elnöksége, Intézőbizottsága

Köteles:

az ügyvezetést összehívni, ha az egyesület vagyona a tartozásokat nem fedezi,

az egyesület előreláthatóan nem lesz képes a tartozásokat esedékességkor teljesíteni,

az egyesület céljának elérése veszélybe kerül.

Az így összehívott közgyűlésen a tagok kötelesek az összehívásra **okot adó körülmény megszüntetés érdekében intézkedéseket tenni**, az egyesület megszüntetéséről dönteni.

Felügyelőbizottság – Ellenőrzőbizottság

Kötelező, ha a tagok több mint fele nem természetes személy, vagy a tagság létszáma a 100 főt meghaladja.

Jogi személy képviselete

Vezető tisztségviselője látja el,

Önállóan gyakorolja,

A képviseleti jog korlátozása harmadik személyekkel szemben nem hatályos,

Kivéve a 3. személy a korlátozásról vagy feltétel bekövetkezésének vagy jóváhagyásnak a szükségességéről és annak irányáról tudnia kellett.

Jogi személy képviselete

Vezető tisztségviselője látja el,

Önállóan gyakorolja,

A képviseleti jog korlátozása harmadik személyekkel szemben nem hatályos,

Kivéve a 3. személy a korlátozásról vagy feltétel bekövetkezésének vagy jóváhagyásnak a szükségességéről és annak irányáról tudnia kellett.

Törvényességi felügyelet

Az általános törvényességi felügyeletet a nyilvántartó **bíróság** látja el,

az **ügyészség** az ügyészségről szóló törvény rendelkezései szerint is törvényességi ellenőrzést gyakorol.

A törvényességi ellenőrzés nem terjed ki olyan ügyekre, amelyekben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye
(Ectv.11.§.)

Határozatainak bírósági felülvizsgálata

Az egyesület tagság tagja, vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja kérheti a bíróságtól az egyesület szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy létesítő okiratba ütközik.

Határozatainak bírósági felülvizsgálata

Az egyesület tagság tagja, vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja kérheti a bíróságtól az egyesület szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy létesítő okiratba ütközik.

Kereset megindításának határideje

Attól az időponttól számított **30 napon belül** lehet keresetet indítani az egyesület ellen, amikor a jogosult a határozatról tudomást szerzett, vagy a határozatról tudomást szerezhetett volna.

Jogvesztő határidő: a határozat meghozatalától számított 1 éves határidő.

Nem jogosult perindításra: aki a határozat meghozatalához szavazatával hozzájárult, kivéve tévedés, megtévesztés, vagy jogellenes fenyegetés miatt leadott szavazat.

Ha az egyesület vezető tisztségviselője támadja meg a határozatot, és nincs olyan vezető tisztségviselő aki az egyesület képviselőjét ellátná, a perben az egyesületet a felügyelőbizottság által kijelölt felügyelőbizottsági tag képviseli, ha ilyen sincs, akkor a bíróság a perbeli képviselőre ügygondnokot rendel ki.

A **perindítás** a határozat **végrehajtására halasztó hatállyal nem bír**, indokolt esetben a bíróság a végrehajtást **felfüggesztheti**.

Ha a határozat jogszabályt sért, vagy a létesítő okiratba ütközik, a **bíróság** a határozatot **hatályon kívül helyezi, új határozat** meghozatalát **írhatja elő**.

Ha jogszabálysértés, vagy a létesítő okiratba ütközés nem jelentős, nem veszélyezteti a jogi személy jogszerű működését, a bíróság csak a jogsértés tényét állapítja meg.

Egyesület megszűnése

Jogutódlással történő megszűnés: egyesület más jogi személyé nem alakulhat át, csak egyesület egyesülhet, és egyesületté válhat szét.

Jogutód nélkül megszűnik az egyesület:

ha az egyesület megvalósította célját,

az egyesület céljának megvalósítása lehetetlenné vált, új célt nem határoztak meg,

az egyesület tagjainak száma 6 hónapon keresztül nem éri el a 10 főt.

Jogutód nélküli megszűnés esetén a hitelező követelésének kiegyenlítése után fennmaradó vagyont az alapszabályban meghatározott, az egyesület céljával megegyező vagy hasonló cél megvalósítására létrejött közhasznú szervezetnek kell átadni.

Vezető tisztségviselők felelőssége a jogutód nélküli megszűnés esetén

A tagok irányában: A vezető tisztségviselőkkel szemben e minőségükben az egyesületnek okozott károk miatti kártérítési igényt – jogerős bírósági törléstől számított egy éven belül – a törlés időpontjában tagsági jogviszonyban álló tag, vagy az érvényesítheti, akinek részére a megszűnéskor fennmaradt egyesületi vagyont át kell adni, vagy ha lett volna vagyona át kellett volna adni.

Hitelezők irányában: Az egyesület jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelés erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek az egyesület vezetői tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő az egyesület fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ugyanez a szabályozás a végelszámolással történő megszűnés esetén.

Választott bírósági eljárás kikötése

Új lehetőség választott bírósági eljárás kikötése, alapszabályba vagy jogvitában érintett személyek megállapodása tagsági jogviszonyban, továbbá egyesületi szervek és tagok egymás közötti jogviszonyából eredő jogvitákra állandó vagy eseti választott bírósági eljárását köthetik ki.

Változásbejelentési határidő

Új Ptk. hatálybalépésekor nyilvántartásba bejegyzett vagy bejegyzés alatt álló egyesület a **Ptk. hatálybalépését követő első létesítő okirat módosításával egyidejűleg köteles a létesítő okiratának mindazon rendelkezéseit felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg a Ptk. szabályainak.**

Legvégső határidő 2016. március 15. napja létesítő okirat módosítását változásbejegyzési kérelemként kell benyújtani a bírósághoz.

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

